

KIRJASTO2 VOINKO SAADA KIRJASTOKORTIN?

KIRJASTO 2 -tuokio. Tämä tuokio tutustuttaa erilaisiin kirjaston toimintoihin. Sitä voi käyttää kirjastovierailuilla tai sen voi käydä läpi tunnilla kirjaston ulkopuolella.

OPISKELTAVA SANASTO JA RAKENTEET:

kirjastokortti, id-kortti, lainata, palauttaa, eräpäivä

Voinko saada kirjastokortin?

Maksaako se?

Onko täällä Wi-Fi?

Voinko lainata tämän?

Minä palautan tämän yhden/kahden/kolmen/neljän viikon päästä.

Voinko lainata kirjan/cd:n/lehden/dvd:n?

Voinko käyttää Wi-fiä?

Voinko käyttää tietokonetta?

TARVIKKEET:

- Kuvakortit Toisto-materiaaleista: maksaa, ei maksa, ID-kortteja 10 kpl, kirjastokortit 10 kpl (rekviisiittana voi käyttää myös kirjaston oikeita kortteja), kalenterikortteja, joissa vihreällä värjättyinä 1/2/3/4 viikkoa ja eräpäivä ympyröitynä 8 kpl, kalenterikortteja, joissa vihreällä värjättyinä 1/2/3/4 viikkoa ja eräpäivä ympyröitynä, ja eräpäivän jälkeiset päivät väritetty punaisella 8 kpl

- "Verbikortit" = kuvia, jotka kertovat kaikesta siitä, mitä kirjastossa voi tehdä. Toisto-materiaaleista: käyttää tietokonetta, käyttää Wi-Fiä.

(Tähän voi lisätä kuvia oman kirjaston tarjonnan mukaan, esim lainata luistimet/porakoneen. Ne voivat olla valokuvia, lehtikuvia, oikeita esineitä tms. Voi käyttää mielikuvitusta!)

- Lainaamisen ja palauttamisen harjoitteluun esineitä: 2 kirjaa, 2 lehteä, 2 CD:tä, 2 DVD:tä

Jos tuokio pidetään muualla kuin kirjastossa, tarvitaan:

- Toisto-materiaaleista myös Toisto-materiaaleista kuvakortti: kirjasto
- 3 kylttiä, joista yhdessä lukee lainaus, yhdessä palautus ja yhdessä info. Kyltit laitetaan kolmelle eri pöydälle/tiskille erilleen toisistaan.

Tuokiossa harjoitellaan paljon dialogeja, joten siihen tarvitaan sekä vetäjä että avustaja. Olisi hyvä myös ottaa kolmas henkilö puhuvaksi sanakirjaksi, mutta jos se ei ole mahdollista, niin vetäjän kannattaa olla tässä tuokiossa sanakirjana.

SUOMEN KIELI SANOO
TERVETULOA

TUOKION KULKU:

TERVEHDYKSET JA ESITTÄYTYMINEN

Ryhmä saapuu kirjaston aulaan. Vetäjä ja avustaja toivottavat opiskelijoille: ”Tervetuloa!” He osoittavat itseään ja sanovat nimensä rakenteella: ”Minä olen...”.

Osoitetaan kädellä opiskelijoita yksi kerrallaan ja kehoitetaan heitä sanomaan vuorollaan: ”Minä olen...”. Tässä voi auttaa kysymällä: ”Kuka sinä olet?” Jokainen voi myös kirjoittaa nimensä post-it -lapulle ja kiinnittää rintaansa.

(Esittelykierron voidaan jättää halutessa pois, mutta sen läpikäyminen on suositeltavaa, jotta kielenoppijat tulevat huomioiduksi henkilökohtaisesti ja kokevat olevansa tervetulleita.)

TAVOITTEET

Kerrotaan opiskelijoille tämän kerran tavoitteet näyttämällä kirjastokorttia ja kuvakortteja: ”Tänään opitaan kysymään: Voinko saada kirjastokortin? Maksaako se? ja sanomaan: yhden viikon päästä, kahden viikon päästä.

SANASTON MALLINNUS

Avustaja ja vetäjä menevät kirjaston palvelutiskille. (Jos tuokio pidetään muualla kuin kirjastossa, mennään yhdessä ”info”-tiskille. Esitellään ensimmäisenä kuvakortin avulla sana ”kirjasto”.)

Vetäjä näyttää kirjastokorttia ja sanoo: ”kirjastokortti”. Kehotetaan kaikkia toistamaan. Vetäjä näyttää ID-korttia: ”ID-kortti”. Näytetään ”maksaa”-kortti ja esitellään kysymys ”Maksaako se?” Vetäjä ja avustaja esittävät malliksi dialogin: Vetäjä: ”Maksaako se?” Kehotetaan kaikkia toistamaan. Avustaja näyttää ”ei maksa”-korttia: ”Ei maksa”. Toistetaan. Voidaan myös harjoitella ringissä kysyen kortin avulla ”maksaa se” ringissä viereisenä olevalta, joka vastaa: ”Ei maksa” ja kysyy taas seuraavalta.

PUHUVAN SANAKIRJAN MALLINNUS

Vetäjä (tai kolmas, vapaaehtoinen kieliopas) toimii tuokiossa puhuvana sanakirjana, joka auttaa osallistujia unohtuneiden ilmausten sanomisessa. Avustaja osoittaa vetäjää ja sanoo ”sanakirja”. Avustaja ottaa kuvakortin ja esittää, ettei muista mitä piti sanoa. Puhuva sanakirja osoittaa itseään ja sanoo: ”Minä olen sanakirja. Minä autan.” Sanakirja ojentaa kättään, vetäjä koskettaa kättä ja sanakirja kertoo unohtuneen fraasin. Käden sijasta sanakirja voi myös ojentaa oikeaa sanakirjaa, johon koskemalla saa apua.

KIRJASTOKORTIN HANKKIMINEN

Vetäjä ja avustaja esittävät palvelutiskillä dialogin. Vetäjä kehottaa osallistujia toistamaan kaikki omat vuorosanansa. Avustajan repliikkejä ei tarvitse toistaa.

Vetäjä: - Voinko saada kirjastokortin?

Avustaja: - Joo, onko sulla ID-kortti?

Vetäjä: - Tässä.

Avustaja: - Saanko nimen tähän?

Vetäjä: - *Joo*. (kirjoittaa nimensä tms. paperiin)
Avustaja antaa kirjastokortin: - *Ole hyvä*.
Vetäjä: - *Kiitos. Maksaako se?*
Avustaja: *Ei maksa*. (näyttää "ei maksa" -korttia)

Vetäjä toistaa vielä kysymykset: " *Voinko saada kirjastokortin? ja Maksaako se?* ja kehottaa osallistujia toistamaan ne muutamaan kertaan. Sitten jaetaan kaikille opiskelijoille ID-kortti. Opiskelijat harjoittelevat dialogin vuorotellen vetäjän kanssa ja saavat kirjastokortit. Jokaisen osallistujan repliikin jälkeen viitotaan ryhmää toistamaan. Puhuva sanakirja auttaa fraasien muistamisessa. Maksaako se -kysymyksen kohdalla vetäjä voi vinkata osallistujia näyttämällä "maksaa"-korttia.

LAINAUSTISKILLÄ ASIOIMINEN

Avustaja ja vetäjä menevät lainaustiskin luo. Tiskillä tai sen vieressä apupöydällä on pari kirjaa, lainattavaa lehteä, cd:tä ja dvd:tä.

Esitetään dialogi. Kehotetaan osallistujia toistamaan kaikki vetäjän repliikit.

Vetäjä ottaa esim. kirjan ja kysyy: "Voinko lainata tämän?"

Avustaja kysyy: "Onko sulla kirjastokortti?"

Vetäjä antaa kirjastokortin: "Tässä".

Avustaja ottaa kirjastokortin, "lainaa" kirjan ja antaa kirjan ja kirjastokortin takaisin, sanoo: "Ole hyvä".

Tämän jälkeen vetäjä nostaa pöydältä muutaman esineen ja kysyy niistä: "Voinko lainata tämän?" Toistetaan muutaman kerran.

Kehotetaan osallistujia yksi vuorollaan ottamaan pöydältä tavara ja menemään avustajan lainaustiskille kysymään: "Voinko lainata tämän?" Avustaja kysyy kirjastokorttia ja antaa sitten lainat osallistujille.

KIRJASTOKORTTI ON HENKILÖKOHTAINEN

Se, että kirjastokortti on henkilökohtainen eikä sitä saa antaa muille, esitetään seuraavasti:

Vetäjä menee lainaustiskille ja kysyy: "Voinko lainata tämän?" Avustaja kysyy: "Onko sulla kirjastokortti?" Vetäjä nappaa yhdeltä osallistujista tämän kirjastokortin, antaa avustajalle ja sanoo "Tässä." Avustaja sanoo: "Ei, et voi lainata. Se on Alin (tms.) kirjastokortti".

(Tätä osiota ei tarvitse harjoitella sen enempää, riittää kun se näytetään osallistujille. Lisätehtävänä voidaan kuitenkin harjoitella tätäkin dialogia.)

ERÄPÄIVÄN OPETTELU

Nyt opetellaan ensin sana "eräpäivä", näytetään se kalenterikortista (ympyröitynä punaisella) ja toistetaan. (Tässä voidaan halutessa ottaa mukaan myös lainauskuitti, josta samoin

näytetään punaisella ympyröity eräpäivä ja toistetaan "eräpäivä"). Sitten opetellaan kalenterin avulla fraasit: "viikko, viikon päästä, kahden viikon päästä, kolmen viikon päästä, neljän viikon päästä" (eräpäivä on merkitty jakson viimeiseksi päiväksi). Ensin toistetaan vetäjän perässä, sitten opiskelijat nostavat esim. kassista vuorollaan kalenterikortteja ja sanovat siinä osoitetun ajan esim. kahden viikon päästä sekä näyttävät ympyröityä eräpäivää ja sanovat "eräpäivä".

Vetäjä menee taas lainautuskille esim. CD:n kanssa ja kysyy: "Voinko lainata tämän?"

Avustaja kysyy: "Onko sulla kirjastokortti?"

Vetäjä antaa kirjastokortin: "Tässä".

Avustaja ottaa kirjastokortin, "lainaa" kirjan ja antaa kirjan ja kirjastokortin takaisin, sanoo: "Ole hyvä". Hän antaa vetäjälle kalenterikortin, johon on väritetty neljä viikkoa ja ympyröity eräpäivä ja sanoo samalla kalenterikortista näyttäen:

"Eräpäivä on neljän viikon päästä. Palauta tämä (näyttää lainattavaa esinettä) neljän viikon päästä". (Halutessa hän voi antaa vielä lainauskuitin, sanoa "eräpäivä" ja näyttää ympyröidyn eräpäivän.)

Vetäjä sanoo: "Okei." (tms.)

Vetäjä vie kirjan palautuskille ja sanoo: "Minä palautan tämän." Vetäjä kehottaa kaikkia yhdessä toistamaan muutaman kerran: "Minä palautan tämän". Vetäjä osoittaa kalenterikortistaan neljä viikkoa ja eräpäivän ja sanoo: "Minä palautan tämän neljän viikon päästä."

Kehotetaan osallistujia menemään taas vuorotellen lainaamaan jotain.

Avustaja antaa jokaiselle oman eräpäivä-kuvakortin. Kortista riippuen hän sanoo: "Eräpäivä on 1/2/3/4 viikon päästä. Palauta kirja 1/2/3/4 viikon päästä." (Näissä dialogeissa voidaan käyttää paikallisen kirjaston oikeita laina-aikoja, jos ne ovat tiedossa.)

Kun kaikki ovat lainanneet, kehoitetaan opiskelijoita palauttamaan vuorotellen omat lainansa ja sanomaan fraasin: "Minä palautan tämän yhden/kahden/kolmen/neljän viikon päästä".

Puhuva sanakirja auttaa.

MYÖHÄSSÄ PALAUTTAMISEN MALLINNUKSE:

Vetäjä ottaa lainauspöydältä uuden tavaran ja näyttää kaikille kalenterikortista: "Eräpäivä on kahden viikon päästä". Sitten hän kävelee palautuskille, toistaa: "Eräpäivä on kahden viikon päästä. Minä palautan tämän myöhässä (näyttää viikot kortista, jossa on väritetty eräpäivän jälkeiset päivät punaisella). Avustaja sanoo palautuskilla:

"Tämä on myöhässä. Se maksaa." (näyttää "maksaa"-korttia). Avustaja osoittaa kahden viikon kalenterikortista vihreää aluetta ja sanoo: "Ei maksa" ja näyttää "ei maksa" -kuvakorttia.

Tämän jälkeen hän osoittaa punaista aluetta ja sanoo: "Myöhässä. Maksaa" ja näyttää "maksaa"-kuvakorttia.

(Tätä osiota ei tarvitse harjoitella, mutta jos aikaa ja intoa riittää, voidaan jokaiselle jakaa uudet kalenterikortit ja harjoitella dialogia avustajan kanssa.)

WI-FIN KÄYTÖN MALLINNUS

Vetäjä kysyy: "Onko täällä Wi-Fi?" Näyttää Wi-fi-kuvakorttia. Toistetaan.

Avustaja vastaa: "Joo". Tässä voidaan antaa Wi-fi-verkon nimi ja mahdollinen tarvittava salasana lapulla osallistujille.

- Se on ... ("kirjastomobiili"). Salasana on... (näytetään).

MITÄ MINÄ VOIN TEHDÄ, KUN MINULLA ON KIRJASTOKORTTI?

Tässä vaiheessa voidaan kokoontua istumaan ringiin sohville tai pöydän ääreen.

Vetäjä ja avustaja näyttävät verbikorteista ja oikeilla esineillä opeteltavat asiat, sanovat fraasin ja viittovat käsillään ryhmää toistamaan sanat perässä. Tarvittaessa vetäjät mallintavat sanat eleitä hyväksi käyttäen. Fraasit: *lainata kirjan/lehden/cd:n/dvd:n (lainata porakoneen/luistimet ym. oman kirjaston tarjonnasta riippuen), käyttää wi-fiä, käyttää tietokonetta.*

(Kirjaston tarjonnasta riippuen listasta voi poistaa asioita tai siihen voi lisätä. Tähän voi tehdä verbikortteja eli asiaa kuvaavia kuvia esimerkiksi lehdestä)

Ryhmäläiset ottavat vuorotellen esim. pöydältä tai isosta korista tekemistä osoittavan kuvan tai lainattavan esineen ja harjoittelevat fraasien sanomista. Puhuva sanakirja auttaa.

Seuraavaksi esitetään verbit rakenteen kanssa: Vetäjä ottaa esim. DVD:n ja kysyy: "Voinko lainata DVD:n?" Avustaja vastaa: "Onko sulla kirjastokortti?" Vetäjä näyttää korttia ja sanoo "tässä". Avustaja sanoo: "Joo, voit lainata".

Tämän jälkeen opiskelijat saavat nostaa vuorollaan kortin/tavaran ja kysyä avustajalta: "Voinko lainata ... / käyttää tietokonetta?". Avustaja kysyy heiltä: "Onko sulla kirjastokorttia?" ja myönteisen vastuksen saatuaan sanoo: "Joo, voit lainata/käyttää."

Viitotaan ryhmää toistamaan osallistujien vuorosanat perässä. Käydään kaikki kuvat ja esineet muutamaan kertaan läpi. Puhuva sanakirja auttaa.

TUOKION LOPETUS

Jaetaan opiskelijoille koostepaperit opituista sanoista. Kiitetään heitä ja halutessa tarjoillaan mehua/teetä tms.

KEHUT, KIITOKSET JA HYVÄSTELYT

